

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

10 oktober 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het systeem van ophaling en verwerking van afgedankte elektrische en elektronische apparaten

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de problematiek van de slachthuizen in of aan de rand van woongebieden

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het bouwen op vervuilde gronden

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 10 oktober 2002

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het systeem van ophalen en verwerken van afgedankte elektrische en elektronische apparaten

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Matthijs tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het systeem van ophalen en verwerken van afgedankte elektrische en elektronische apparaten.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, vorige week hebben we de milieubeleidsvereenkomst afgedankte elektrische en elektronische apparaten besproken. Het nationaal verbond voor zelfstandige elektriciens en handelaars in elektrische toestellen VZW Nelectra heeft de MBO in Vlaanderen, Wallonië en Brussel goedgekeurd en ondertekend. Het systeem wordt beheerd door Recupel en gefinancierd door de bijdragen van de consument bij de aankoop van een nieuw elektrisch of elektronisch apparaat.

Nu blijken er voor die zelfstandige handelaars problemen te zijn. Volgens hen wordt de overeenkomst door Recupel niet nageleefd. Zo bepaalt Recupel eenzijdig hoe de prijs moet worden aangeduid, terwijl de MBO de zelfstandigen de keuze laat. Recupel eist dat bij de prijsaanduiding in de winkelrekken wordt vermeld hoeveel de recyclagebijdrage is voor een toestel, terwijl volgens de MBO een duidelijke affichering in de winkel en een totaalbedrag in het winkelrek volstaan. Deze laatste manier van prijsaanduiding wordt door Recupel slechts tijdelijk toegestaan. De zelfstandigen gaan niet akkoord met die eis van Recupel omdat

het splitsen van de prijsaanduiding in het winkelrek problemen geeft voor de etikettering. Wettelijk is de handelaar trouwens verplicht de totaalprijs te afficheren.

Een ander heikel punt is het ophalen bij de zelfstandige elektriciens. Recupel haalt pas op als er ten minste 8 eenheden zijn, of een compleet palet. Dit levert, zeker voor kleinere winkels, problemen op bij het stockeren, vooral dan van groot witgoed. Het vereist een investering in ruimte zodat er minder ruimte is voor nieuwe toestellen, en in opslagstallages en tilsystemen voor de afgedankte apparaten.

Bovendien laat niet elk lokaal containerpark toe dat zelfstandige handelaars er toestellen afzetten. Als dat echter wel het geval is, komen er onvermijdelijk bijkomende transportkosten en werkuren aan te pas. De handelaar moet trouwens ook kunnen bewijzen dat de afgedankte toestellen afkomstig zijn van particulieren, terwijl hij zelf ook toestellen van niet-particulieren moet aanvaarden.

De ophaling zal volgens Recupel gebeuren binnen de 72 uur. Dat is te lang. Op 72 uur kunnen er nog meer toestellen binnenkomen, en de prijs van stockageruimte is hoog. De sector vraagt een maximale tijd van 48 uur.

Om wachttijden te vermijden eist Recupel vrije toegang tot de magazijnen van de zelfstandige elektriciens. Dit is voor de meesten moeilijk haalbaar. Een leverancier heeft ook geen vrije toegang tot de winkel of het magazijn. De sector wil dezelfde regeling met de ophaler als met de leverancier, waarbij aanmelding gewenst is.

De kostprijs voor de zelfstandige elektricien voor de uitvoering van deze MBO is niet min. Niet alleen het tijdverlies bij thuislevering van een nieuw toestel en het meenemen van het oude toestel, maar ook de uitleg aan de klanten over de bijdrage

Matthijs

en het waarom ervan, de registratie van de afgedankte apparatuur, het transport en de stockage hebben een prijs.

De beroepsvereniging meent dat in de MBO was overeengekomen dat er een vergoeding zou worden betaald voor de reële gemaakte kosten. Tot nu toe worden ze echter niet vergoed, terwijl Recupel zelf zeer winstgevend is. Op 6 maanden tijd is er zowat 2 miljoen euro winst gemaakt, en zou er een reserve van 11 miljoen euro zijn opgebouwd. Enkel de kosten van de fabrikanten worden nu deels vergoed door Recupel. De zelfstandige elektriciens blijven in de kou staan. Deze MBO is gemaakt op maat van de VZW Recupel. De zelfstandige elektriciens blijven met de kosten zitten.

Mevrouw de minister, zullen er maatregelen worden genomen om in de toekomst tegemoet te komen aan het terechte ongenoegen van de zelfstandige elektriciens en handelaars over de werkwijze van Recupel? Mogen de handelaars de richtlijnen van Recupel over de prijsaanduiding in de winkel in hun praktisch draaiboek distributie naast zich neerleggen zolang ze zich houden aan de bepalingen van de MBO?

Zal Recupel worden aangespoord om een billijke vergoeding uit te keren voor de inspanningen die de zelfstandige handelaars doen? Zal Recupel worden gevraagd de door hen voorgestelde regel van minimum 8 toestellen te verlaten, en op eenvoudig verzoek van de handelaar de afgedankte toestellen op te halen, na aanmelding, en binnen de 48 uur? Dat zijn toch redelijke vragen?

Hoever staat Recupel nu? Is er een akkoord met alle gemeenten? Hoe zijn de reacties van de andere ondertekenaars van de MBO? We hebben dit al gedeeltelijk besproken bij de behandeling van de MBO, maar misschien kunt u daar meer gegevens over verstrekken.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de heer Matthijs legt met zijn vraag het probleem bloot van de participanten aan een MBO. Nelectra moet in eerste instantie met Recupel praten. Het is toch niet de bedoeling dat de overheid de problemen oplost van de participanten aan MBO's. Recupel is trouwens in samenspraak met de diverse sectoren, bezig met het oprichten van regionale ophalingscentra waardoor de kleine detailhandelaars niet langer verplicht zullen zijn

om toegang te verschaffen aan Recupel voor de ophaling en waardoor een andere oplossing kan worden geboden.

Mijnheer Matthijs, u maakte een bedenking over het maken van winst. Ik denk dat Recupel het geld nog broodnodig zal hebben eenmaal de MBO op volle toeren draait. Recupel ontvangt nu inderdaad geld voor de nieuwe producten die op de markt worden gebracht en worden verkocht, maar er bestaat ook nog een historische reserve aan toestellen die nog moeten worden ingezameld. Bij dit soort MBO's kan geen sprake zijn van winst maken.

U hebt het in uw vraag ook over de kosten van de elektriciens. We moeten ons afvragen wie die kosten vroeger betaalde. In de meeste gevallen namen de gemeenten een gedeelte van de kosten op zich. De MBO is een vooruitgang omdat de kosten die de gemeenten maken, integraal worden vergoed. Het is billijk dat de sector zelf opdraait voor de gemaakte kosten.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de heer Bex heeft reeds op een vrij krachtdadige manier een aantal antwoorden geformuleerd. Zijn bedenkingen sluiten volledig aan bij de filosofie van een MBO.

Mijnheer Matthijs, de aanvaardingsplicht werd afgesproken in een MBO. Het was niet makkelijk om ieders handtekening te krijgen, maar de overeenkomst is het uiteindelijke resultaat van overleg tussen het Vlaams Gewest en de representatieve beroepsorganisaties. Ook Nelectra, het nationaal verbond voor zelfstandige elektriciens en handelaars in elektrische toestellen, heeft de MBO ondertekend. De MBO is bindend voor alle leden van de beroepsorganisaties die een mandaat hebben gekregen om aan de onderhandelingen deel te nemen. Als een organisatie tekent, gaan we er immers van uit dat alle aangesloten leden akkoord gaan met die ondertekening.

De leden of de eindverkopers van elektrische en elektronische apparaten zijn op 2 manieren betrokken partij. In de eerste plaats werden ze in het Vlaara aangeduid als eerste schakel in de keten en hebben ze de plicht om de apparaten te aanvaarden. In de tweede plaats blijkt uit de controles van de OVAM dat ze in veel gevallen ook rechtstreekse invoerder van die apparaten zijn. Het is de taak van de ondertekenende partijen om uitvoering te geven aan de MBO.

Dua

De heer Bex heeft gelijk dat de taak van de overheid zich beperkt tot het toezien op de resultaten. Waar nodig kan de overheid wel optreden bij geschillen of bij onevenwichten tussen partijen. Eventueel kan de overheid onderhandelingen voor een nieuwe MBO opstarten. Het uitgangspunt zijn de verplichtingen die het Vlarea oplegt en de bepalingen van de MBO zelf. Bij een dergelijk conflict zou ik adviseren dat de betrokken partijen contact opnemen met Recupel.

Er mag niet worden vergeten dat Recupel nog steeds in een opstartfase zit, ook al loopt het systeem al een tijdje. Recupel evalueert voortdurend het ophalings- en verwerkingsstelsel en optimaliseert het waar nodig. Voor zover ons bekend, werden alle beslissingen van Recupel genomen na overleg met de distributiesector. De problemen die ontstaan tijdens de verdere optimalisering van het Recupel-systeem, moeten in overleg met de distributiesector worden opgelost.

De MBO heeft maanden op zich laten wachten omwille van de discussie over de prijsaanduiding. De prijsaanduiding is geregeld in de federale wet over de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument. Een Vlaams systeem kan natuurlijk niet afwijken van die wet. De reden waarom we in de MBO toch een standpunt hebben ingenomen over deze kwestie, is om de consument te confronteren met de kosten verbonden aan de inzameling en de correcte verwerking van het gekochte product, dat later afval zal worden. Er wordt ook ingespeeld op de preventie door het visualiseren van het idee dat de vervuiler betaalt, ook al is dit minder van toepassing op dergelijke apparaten. Het is daarbij van groot belang dat er een eenvormig systeem bestaat voor prijsaanduiding en dat de consument daarover in alle duidelijkheid wordt ingelicht. Het afzonderlijk doorrekenen in de distributieketen voorkomt dat er een marge wordt genomen op de milieubijdrage. Ook dat was een groot discussiepunt, want er moest worden voorkomen dat van de milieubijdrage misbruik zou worden gemaakt om prijsverhogingen in te voeren.

Om de gevoeligheid van de sector voor dit probleem te illustreren, citeer ik uit de toelichting bij de MBO: 'Minstens gebeurt daarbij een duidelijke en afzonderlijke vermelding van de milieubijdrage via affichering in de winkelrekken, aangevuld met het andere sensibiliseringsmateriaal, waaronder folders, reclaimedrukwerk en publiciteit. Het wordt

aanbevolen dat ook op de factuur of op het kasticket de milieubijdrage afzonderlijk wordt vermeld. In een eerste fase – namelijk 6 maanden na de inwerkingtreding van het systeem – is dit echter geen verplichting indien zich praktische problemen stellen. Het beheersorganisme zal tijdens deze 6 maanden onderzoeken in hoeverre de vermelde initiatieven voldoende duidelijkheid verschaffen aan de consument en in hoeverre oplossingen kunnen gevonden worden voor de praktische problemen'.

Eigenlijk is het steeds in de geest van de MBO geweest dat op de factuur vermeld wordt hoeveel bijvoorbeeld de ijskast kost, én hoeveel de milieubijdrage bedraagt.

Aangezien Nelectra blijft vastklampen aan deze bepalingen van de MBO, ga ik ervan uit dat de praktische problemen van een afzonderlijke vermelding op het kasticket nog niet zijn opgelost. Het belangrijkste in deze is dat de consument op de hoogte is van het bedrag van de milieubijdrage die hij betaalt op het ogenblik van de aankoop van een product. Recupel moet deze zaak verder onderzoeken. Mochten er onoverkomelijke problemen zijn, dan zal het wellicht niet doorgaan. Ik vermoed echter dat Recupel de nodige inspanningen levert om de geest van de MBO na te leven. Ik bedoel daarmee het apart vermelden in de rekken en op het prijsticket.

Wat uw derde vraag betreft, wil ik erop wijzen dat dit in eerste instantie een zaak is tussen de twee betrokken partijen die de MBO hebben ondertekend. De OVAM bekijkt zoals gezegd de vraag of er vergoed moet worden en hoe hoog deze vergoeding moet zijn vanuit de verplichtingen die het Vlarea oplegt, en de bepalingen van de MBO. Zoals reeds door de heer Bex vermeld, is er in dat verband een groot verschil met gelijkaardige discussies tussen de gemeenten en Recupel, aangezien de gemeenten geen verantwoordelijkheid dragen in de aanvaardingsplicht, en gevraagd worden voor het leveren van diensten. De detailhandel heeft in de aanvaardingsplicht, zoals beschreven in het Vlarea, wel een aantal plichten te vervullen. Vergoedingen zijn alleen te rechtvaardigen indien in het Recupel-systeem aan de distributie meer wordt gevraagd dan waartoe zij wettelijk verplicht is overeenkomstig het Vlarea en de MBO. Voor de ophaling bij de detailhandel bepaalt de MBO dat deze gratis zal gebeuren door het beheersorganisme. Dit staat er letterlijk in. Die ophaling is dus een service van Recupel.

Dua

De MBO voorziet in inzameling via de kringloopcentra, de containerparken en de distributie. Eind 2001 waren er 306 vergunde containerparken in Vlaanderen. Het potentieel aantal te controleren verkooppunten van dergelijke apparaten werd in een studie van PriceWaterhouseCoopers in opdracht van de OVAM geschat op 35.000.

Eigenlijk vond ik uw vraag nogal merkwaardig. Als men de garantie geeft dat men binnen de 72 uur 8 toestellen wil komen ophalen op 35.000 verkooppunten, dan is dat toch een redelijke service te noemen. Deze ophaling gebeurt op afroep, via de telefoon. Trouwens, meestal slaagt men erin om het nog vroeger te doen. Ten aanzien van een systeem dat al zo sterk ontwikkeld is, denk ik toch 'proficiat' te mogen zeggen. Een afroepsysteem organiseren voor al de winkels met slechts 1 of 2 toestellen, lijkt me niet haalbaar. Ik doe dan ook een oproep tot de sector om er rekening mee te houden dat dit allemaal niet zo eenvoudig is en dat het praktisch haalbaar moet blijven. Ik meen dan ook te mogen zeggen dat er al redelijk goede resultaten voorgelegd kunnen worden.

De keuze van de logistiek van Recupel is het resultaat van grondig overleg met de betrokken sectoren enerzijds en van een logistieke studie naar kostenefficiëntie anderzijds, inclusief een vergelijking met de situatie in andere landen. Op dat vlak scoren wij reeds heel goed in vergelijking met andere landen.

Een en ander betekent uiteraard dat elke winkel in de nodige ruimte moet voorzien om een aantal van die afgedankte toestellen op te slaan, wat niet altijd eenvoudig is. Indien men pleit voor een ophaling vanaf 2 of 3 toestellen, moet men er ook rekening mee houden dat dit de transportkosten aanzienlijk zal verhogen. Iemand zal daar uiteindelijk voor moeten betalen.

De werkwijze van Recupel is door de drie gewestelijke overheden goedgekeurd naar aanleiding van de goedkeuring van het lastenboek voor de ophalers in het voorjaar van 2001. Momenteel is Recupel in onderhandeling met de lokale besturen, en wordt op tal van containerparken gratis toegang verleend.

Afhankelijk van de resultaten van de onderhandelingen met de gemeenten in functie van de dekingsgraad van de alternatieven die aan de detailhandel worden geboden – containerparken, kringloopcentra, enzovoort – moet de inzameling bij de

detailhandel blijvend geëvalueerd worden. In die optiek zullen wij er bij Recupel op aandringen om te blijven communiceren met de distributie en voortdurend te streven naar een optimalisering van de ophaling en verwerking van afgedankte elektrische en elektronische apparaten.

Uw laatste vraag is reeds uitgebreid aan bod gekomen naar aanleiding van de bespreking van de MBO. Toch wil ik het nog even hebben over de boekhoudkundige gegevens waarnaar u hebt verwezen. Recupel is een VZW en heeft dus niet de bedoeling om winst te maken. Wel hebben de verschillende sectorbeheersorganismen samen 11 miljoen euro voorzieningen aangelegd, die in geen geval mogen worden verward met reserves zoals u onterecht vermeldt. Voorzieningen moeten, volgens de regels van het bedrijfsrevisoraat, aangelegd worden om aan de door de aanvaardingsplicht opgelegde toekomstige verplichtingen te voldoen. Dit betekent dat niet alleen de kosten van vandaag worden gedekt – het zogenaamde historical waste –, maar tevens in de nodige middelen moet worden voorzien voor de apparaten die nu op de markt worden gebracht en in de toekomst moeten worden verwerkt, de zogenaamde future waste. Het aanleggen van betreffende voorzieningen sluit dus volledig aan bij de aanvaardingsplicht.

Het positief saldo van alle sectoren samen bedraagt 2 miljoen euro, of amper 0,5 procent van het jaarlijks budget. Dat relatief lage bedrag dient voor de dekking van een hele reeks kosten waarin de beheersorganismen, omwille van hun jonge bestaan, niet kunnen voorzien. De opbouw van de voorzieningen wordt uiteraard opgevolgd. Als op een bepaald ogenblik zou blijken dat de huidige Recupel-bijdragen te hoog zijn, zullen deze overeenkomstig de MBO worden aangepast. Verder heb ik ook de bedoeling om deze bijdragen aan te passen aan de inspanningen die de producent doet om in de conceptfase van het product al rekening te houden met de latere afvalfase.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Het antwoord was uitgebreid. Ik vind het een goede zaak dat de minister zegt dat we het gesprek met de distributiesector moeten voortzetten. De handelaars zijn een onmisbare schakel. Kleine handelaars die meewerken, moeten een vergoeding krijgen. Stockerings- en vervoerskosten moet men kunnen compenseren. Ik verontschuldig me voor het gebruik van het woord 'reserves', ik bedoelde inderdaad 'voorzieningen'. De problemen moeten alleszins worden opgelost,

Matthijs

en de overheid kan daarbij als bemiddelaar optreden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Patrick Hostekint tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de problematiek van de slachthuizen in of aan de rand van woongebieden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Hostekint tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de problematiek van de slachthuizen in of aan de rand van woongebieden.

De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, het probleem is een tiental dagen geleden via de krant De Morgen terug brandend actueel geworden. Het artikel ging over het slachthuis van Bavegem. Tegen alle adviezen van zijn administratie in heeft de minister van Ruimtelijke Ordening, de heer Van Mechelen eind juni een BPA goedgekeurd waarbij in een pennentrek de bouwovertradingen van het slachthuis zijn geregulariseerd. Op 28 september schreef de journalist van De Morgen hierover : 'Opgrimbie, Bavegem : het is maar een kleine stap.' Daarover volgt meer deze namiddag, als de heer Malcorps de minister daarover ondervraagt. Ik zou u willen ondervragen over de milieuaspecten van het probleem, hoewel milieu en ruimtelijke ordening nauw met elkaar zijn verbonden.

Slachthuizen maken geïntegreerd deel uit van de vleesindustrie. Zoals de vleesindustrie zelf, is de slachthuissector op een ongecontroleerde en explosieve manier gegroeid. Historisch waren slachterijen in Vlaanderen een onderdeel van de melkerijen. Ze waren gevestigd in woon- en landbouwzones. Vaak lagen ze in de dorpskom of in het centrum van de gemeenten. In de jaren '50 en '60 zijn ze omgevormd tot slachthuizen. Zolang er een directe band bestond met de omgeving, stelden er zich geen onverenigbaarheidsproblemen met de bestemming woon- of landbouwzone.

Onder druk van de reglementering en de voorwaarden die werden opgelegd door de Europese

Unie, ontstond er een schaalvergroting. Uit die schaalvergroting heeft de sector – en in feite ook de overheid – nooit de passende conclusie getrokken, namelijk dat slachthuizen niet thuishoren in een woonzone of een landbouwzone, omdat de activiteiten die worden uitgeoefend duidelijk van industriële aard zijn. De directe winsten zouden nu eenmaal kleiner geweest zijn, had men op lange termijn geïnvesteerd in zones die voor deze industriële activiteiten bestemd waren.

Reeds sedert 20 jaar wordt men geconfronteerd met de bekende feiten. De meeste slachthuizen zijn ingeplant aan de rand van woongebied of midden in woongebied. De gevolgen van deze inplanting zijn voor de omwonenden vaak ondraaglijk. Ik spreek uit ervaring. Er is iemand met mij meegekomen van een actiecomité. Die weet het nog veel beter dan ik.

Ten eerste is er de lawaaihinder. Laden en lossen gebeurt zeer vroeg in de morgen : meestal om 4 uur en soms vroeger. Ten tweede is er de verkeersoverlast. Het drukke, zware verkeer raast door de woonwijk of de dorpskom. Ten derde is er ook de geurhinder. Vooral tijdens de zomer is die geurhinder vaak niet te harden. Ten vierde is er de vervuiling van het afvalwater. Bij het slachtproces komt zeer veel afvalwater vrij dat zwaar biologisch verontreinigd is.

Deze hinder heeft meestal tot gevolg dat het sociale weefsel in de woonkern of in de dorpskern in grote mate is aangetast en dat de waarde van de huizen fel is gedaald. Dat is een drama voor veel gezinnen die hun hele leven voor dat huis hebben gespaard.

Niet alleen voor de omwonenden, maar ook voor de slachthuizen zelf heeft de ligging in of vlak bij een woongebied zware gevolgen. Ten eerste zegt de wet op de ruimtelijke ordening dat zonevreemde bedrijven – bijvoorbeeld slachthuizen – in een woongebied niet mogen uitbreiden. Ten tweede is er de Vlarem II-wetgeving. Veel slachthuizen hebben nog een oude ARAB-vergunning. De nieuwe wetgeving is echter veel strenger. Het Vlarem stelt zeer duidelijk dat klasse 1-slachthuizen ten eerste verboden zijn in woongebieden, in waterwinningsgebieden, in recreatiegebieden en in beschermingszones I, II en III, en ten tweede verboden zijn op minder dan 100 meter afstand van woongebied of recreatiegebied. Met andere woorden, voor zover dit nog moet worden benadrukt : slachthuizen horen niet thuis in woongebied.

Hostekint

Toch proberen de slachthuizen te ontsnappen aan de strenge wetgeving. Sommige slachthuizen werken gewoon verder zonder milieuvergunning. Eventueel breidt men uit zonder bouwvergunning. Andere slachthuizen proberen de situatie via een gemeentelijk plan van aanleg op te lossen of te regulariseren. De gemeente dient een BPA in, waarin de zone rond het slachthuis wordt ingekleurd als bedrijvzone, conferatur Bavegem. Intussen blijven in Vlaanderen heel wat dossiers aanslepen van slachthuizen in of aan de rand van woongebieden.

Het voorbeeld van het slachthuis van Ruiselede is ongetwijfeld illustratief voor de hele sector. Ik ken dat dossier zeer goed. Ik ben daar al mee bezig sinds ik parlements lid ben. Dat is ongeveer 11 jaar. Het bedrijf ligt midden in het centrum van het dorp en breidde sinds zijn oprichting in 1950 voortdurend uit in woon- en agrarisch gebied.

Reeds sedert geruime tijd vecht het buurtcomité 'Beter Bruggestraat' een procedureslag uit. Sinds eind jaren '80 is het verhaal van het slachthuis van Ruiselede er een van toegekende vergunningen, van beroep tegen die beslissingen bij de minister en bij de Raad van State, en van kortlopende vergunningen om de nodige aanpassingen te kunnen uitvoeren.

Mevrouw de minister, op 21 oktober 2000 kreeg het slachthuis van u in beroep opnieuw een vergunning. Ditmaal was dat niet voor 2 jaar, zoals bijvoorbeeld in 1990 nog door toenmalig minister De Batselier werd gedaan. U geeft een vergunning voor 20 jaar.

De actiegroep 'Beter Bruggestraat' trok hiertegen in beroep bij de Raad van State en kreeg voor de zoveelste keer gelijk. Uw besluit werd op 14 februari 2002 geschorst door de Raad van State op grond van stedenbouwkundige voorschriften en zal met quasi-zekerheid vernietigd worden.

Ondertussen blijft alles echter bij het oude. Het slachthuis werkt onverstoort verder. Het gemeentebestuur van Ruiselede is bovendien bezig met de opmaak van een gemeentelijk BPA met als enig doel de regularisatie van de bouwvovertredingen van het slachthuis. Het vorige BPA werd in 1995 door de Raad van State vernietigd. Het scenario van Bavegem dreigt zich te herhalen. Ik weet wel dat dit niet onder uw verantwoordelijkheid valt, maar onder die van de minister van Ruimtelijke Ordening. Ik verwittig u toch, omdat op basis

van bouwvovertredingen milieuvergunningen die u hebt toegekend, worden geschorst en vernietigd.

Ruiselede is geen alleenstaand geval : over heel Vlaanderen worden gemeenten zoals Kalmthout, Sijsele, Herzele en Sint-Truiden al jaren geplaagd door hinder veroorzaakt door slachthuizen in woonzones. Uit een antwoord op een interpellatie die ik in 1996 aan de toenmalige minister van Leefmilieu, de heer Kelchtermans stelde, bleek dat ongeveer 10 bedrijven inderdaad in woongebied lagen. Dertien bedrijven waren actief zonder milieuvergunning. Bovendien bleken 30 van de toen 60 gecontroleerde bedrijven de opgelegde milieuvorwaarden niet na te leven. De problematiek van de slachthuizen is dus een oud zeer van het Vlaams milieubeleid en van het Vlaams beleid van Ruimtelijke Ordening.

Mevrouw de minister, wat is de evolutie van het dossier van de slachthuizen in of aan de rand van woongebieden ? Hoeveel slachthuizen hebben een milieu-erkenning gekregen ? Hoeveel slachthuizen zijn er sinds 1996 geherlokaliseerd ? Voor de problemen met de slachthuizen is er immers maar een oplossing : ze op een andere plaats inplanten. Veel problemen zouden daardoor worden voorkomen. Ik zeg niet dat de problemen uw schuld zijn, maar de zaak heeft veel te lang aangesleept.

Hoeveel inbreuken op de milieuwetgeving werden tijdens de periode 1996-2002 door de milieu-inspectie vastgesteld en welke sancties hebt u opgelegd ? Overweegt u om de vervallen vergunningen niet te verlengen als ze strijdig zijn met de milieuwetgeving of als de verbodsbepalingen en afstandsregels van de Vlaremwetgeving niet worden nageleefd ?

Overweegt u om eindelijk werk te maken van de herlokalisatie van hinderlijke slachthuizen in woongebieden ? Welke aanmoedigende maatregelen werden reeds opgenomen in de wetgeving ? Hoe ziet u de toekomst van het voorbeeld dat ik heb geschetst, met name het slachthuis van Ruiselede ? De vergunning werd geschorst door de Raad van State, wat in feite inhoudt dat het slachthuis niet langer over een vergunning beschikt.

De voorzitter : De heer Wille heeft het woord.

De heer Paul Wille : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de heer Hostekint schetste een meer algemene, maar vrij eenzijdige benadering van de problemen met de slachthuizen. In al die jaren heeft de overheid, en niet het minst de Europese, bijzonder zware investeringen opgelegd aan

Wille

dat type bedrijven. Het gaat in de meeste gevallen over oorspronkelijk gemeentelijke slachthuizen. Tot mijn verbazing werden er veel van de hand gedaan aan familiale privé-bedrijven zonder dat de integrale factuur moest worden betaald. De investeringen voor waterzuivering en afvalverwerking waren immers heel groot.

Natuurlijk moeten de vergunningsmaatregelen worden opgevolgd en kunnen problemen op een billijke manier worden opgelost. We zijn nog niet allemaal vegetariër geworden en dus zal nog veel worden geslacht en blijft de sector zeer belangrijk. We moeten ons hoeden voor een eenzijdige benadering om grote drama's te vermijden. Er kan niet worden ontkend dat de overheid door het verlenen van vele vergunningen, soms op een korte termijn, ervoor heeft gezorgd dat het economisch draagvlak van de familiale ondernemingen niet groot genoeg is of dat een aantal noodzakelijke diepte-investeringen niet zijn gebeurd omdat geen economische verantwoording moest worden afgelegd op lange termijn. Een aantal familiebedrijven voldoen daardoor nu niet aan de voorwaarden. Dat zou wel het geval zijn als ze met zekerheid weten dat ze 10 jaar lang kunnen blijven bestaan. Het delokaliseren is een aspect van de invulling van de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen. We moeten nagaan of de overheid voor dit type ondernemingen heeft gezorgd voor een alternatief. Ik hoop dat uw antwoord mijn ongerustheid over het voortbestaan van dit soort ondernemingen niet nog groter zal maken. Ik vraag om omzichtig en met enig begrip met deze ondernemingen om te gaan.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik ben het met de heer Wille eens dat er sprake is van een serieuze verbetering. Ook ik volg dit dossier en ik heb er al heel wat vragen over gesteld. Er worden inspanningen geleverd en we nemen een stelselmatige verbetering waar. Uit het verhaal van de heer Hostekint blijkt echter duidelijk dat er ook bedrijven zijn die niet beschikken over de nodige bouw- en milieuvergunningen, maar toch gewoon voortwerken. Toenmalig minister Kelchtermans heeft me ooit verteld dat hij noch de gemeenten daaraan iets kunnen doen, maar dat betwijfel ik ten zeerste. Veel heeft ook te maken met het vervolgingsbeleid door de parketten.

Hoe moet worden omgesprongen met een bedrijf dat jarenlang de milieuregels en de regels voor ruimtelijke ordening aan zijn laars heeft gelapt en

een nieuwe vergunning of een regularisatie aanvraagt ? Natuurlijk moet ook worden gedacht aan de sociale aspecten, maar het is niet de bedoeling van een sectoraal BPA om dergelijke mistoestanden op grote schaal te regulariseren. Ik zal deze namiddag met minister Van Mechelen discussiëren over het dossier-Bavegem. Ik ben ervan overtuigd dat meer moet worden samengewerkt tussen de diensten van Milieu en van Ruimtelijke Ordening. In Bavegem is daartoe een poging ondernomen, maar het is natuurlijk de vraag hoe wordt vastgesteld dat er geen overmatige hinder is. Welke criteria worden daarbij gehanteerd ? Wat is het verschil tussen vervuiling en hinder ? De hinder die de omwonenden ondervinden van een aantal slachthuizen is nog steeds heel ernstig en er moet absoluut rekening mee worden gehouden.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, ik wil me graag aansluiten bij bepaalde collega's. Vroeger waren slachthuizen meestal gemeentelijke ondernemingen aan de rand van steden en gemeenten. In de loop van de tijd werden de meeste geprivatiseerd. De afgelopen 10 tot 20 jaar werden ze door het federale ministerie van Volksgezondheid – in opvolging van Europese richtlijnen – gedwongen tot zeer zware miljoeneninvesteringen. Ik spreek me niet uit over het geval waarover de heer Hostekint het had. Ik wil niet over specifieke gevallen spreken. We moeten wel rekening houden met die enorme investeringen op het vlak van waterzuivering, hygiëne, hinder voor de omwonenden. Ik begrijp af en toe niet hoe sommige bedrijven nog kunnen overleven door de zware verplichtingen die ze opgelegd krijgen. We moeten rekening houden met de goede wil die in vele sectoren aanwezig is.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik denk niet dat ik diep moet ingaan op de historisch bepaalde locatie van de slachthuizen. Dat heeft de heer Hostekint al voldoende uiteengezet. Ik herinner me in elk geval de Gentse situatie. Midden in de stad was een slachthuis gelegen dat het bloed rechtstreeks loosde in de Leie. Op de slachtdagen was de rivier roodgekleurd. We komen dus in elk geval van heel ver. Slachthuizen werden vroeger als een vanzelfsprekende activiteit binnen een gemeenschap beschouwd. Gelukkig is zowel de reglementering als de controle strenger geworden.

Ik kan u een aantal cijfers geven, mijnheer Hostekint, al is het geen zuiver statistische informatie. De

Dua

cijfers komen van de buitendiensten en steunen op de parate kennis van de bevoegde afdeling Milieuvergunningen. Er kunnen kleine fouten inzitten.

In de provincie Antwerpen waren eind 1995 25 slachthuizen vergund. Medio 2000 waren er nog 19 en dit aantal bedraagt nu nog steeds 19. Hiervan zijn er 8 gelegen in of nabij een woongebied. Voor zover bekend zijn er geen herlocalisaties gebeurd. Dat betekent dat er een 6-tal gestopt zijn. Het is niet duidelijk of het om vrijwillige dan wel noodgedwongen stopzettingen gaat. Onder noodgedwongen versta ik dan stopzetting omwille van economische of milieuredenen. Iedereen weet dat vooral de kleinere slachthuizen het niet gemakkelijk hebben. Het zou dus wel eens om een normale economische evolutie in de sector kunnen gaan.

In de provincie Limburg zijn er 2 slachthuizen gelegen in een woongebied : het stedelijk slachthuis van Sint-Truiden en de NV Slachthuis Genk. Het eerste werd bij besluit van de bestendige deputatie in 2001 vergund voor een termijn van 20 jaar en heeft dus die rechtszekerheid. De verdere exploitatie van het tweede slachthuis voor runderen en varkens werd ook in 2001 vergund voor een termijn van 20 jaar. Dit laatste heb ik in beroep bevestigd bij besluit van 9 december 2001.

In de provincie Vlaams-Brabant zijn geen slachthuizen voor rundvee, paarden en varkens meer actief. In de loop van de voorbije 10 jaar zijn er 3 gestopt, namelijk Tienen, Aarschot en Kortenaak. Deze waren alle 3 in woongebied gelegen. Wel zijn er 11 vergunde pluimveeslachterijen bekend waarvan 4 van klasse 1 en 7 van klasse 2.

In de provincie Oost-Vlaanderen zijn er 17 slachthuizen gelegen in of nabij een woongebied. Hier van zijn er nog 11 vergund en in exploitatie. Vier slachthuizen zijn gestopt en van de 2 overige werd de milieuvergunning geweigerd.

In de provincie West-Vlaanderen waren eind 1995 43 slachthuizen vergund. Medio 2002 waren er nog 29. Het aantal loopt dus fel terug. Hiervan zijn er 19 gelegen in of nabij een woongebied. Voor zover bekend zijn er geen herlocalisaties gebeurd. Ik heb trouwens de indruk dat herlocalisatie voor slachthuizen – in tegenstelling tot andere sectoren – zeer moeilijk is omwille van de grote investeringen. Meestal komt er een weigering van vergunning omdat er te veel problemen zijn, ofwel stopt de activiteit. Een 14-tal vergunde bedrijven zijn gestopt.

We weten hier evenmin of het om vrijwillige dan wel noodgedwongen stopzettingen gaat. We zouden elk dossier afzonderlijk moeten inkijken om de redenen te kennen.

De overheid trad op in die bewuste periode 1996 tot 2002. De afdeling Milieu-inspectie heeft zich altijd intens beziggehouden met de sector van de slachthuizen. In die periode werden 346 processen verbaal opgesteld. Op basis van de vaststellingen werden 502 aanmaningen opgelegd waarvan er tot op heden 450 werden uitgevoerd. Blijkbaar worden de richtlijnen van de Milieu-inspectie redelijk goed opgevolgd.

De verlenging van een vervallen milieuvergunning is onderworpen aan een milieuvergunningsaanvraag volgens de geëigende procedures in het Vlaamse. In eerste aanleg is de bestendige deputatie bevoegd voor klasse 1-bedrijven. In beroep komen deze dossiers bij mij terecht. Voor de klasse 2-bedrijven is de gemeente bevoegd en in beroep de bestendige deputatie.

Uiteraard worden vergunningen slechts toegekend als alle toepasselijke bepalingen van de milieuwetgeving, met inbegrip van verbodsbepalingen en afstandsregels, worden nageleefd. Waar nodig voorziet de wetgeving in overgangsmaatregelen. Voor een vergunningsbeslissing baseren zowel de gemeente als de bestendige deputatie als ikzelf zich uiteraard op de adviezen van de bevoegde diensten, maar we beschikken altijd over een opportuniteitsbeoordeling indien de motivatie daartoe afdoende is. Voor de slachthuizen bijvoorbeeld moet dan worden afgewogen of de hinder binnen aanvaardbare perken blijft, of een bepaalde slachtactiviteit verenigbaar is met de omgeving, met de bepalingen inzake ruimtelijke ordening, enzovoort. We moeten zeker altijd rekening houden met de draagkracht van de omgeving.

Binnen mijn milieubevoegdheid zijn er geen systematische initiatieven met betrekking tot gedwongen herlocalisatie en daarmee verbonden aanmoedigende maatregelen. Bij milieuvergunningsaanvragen voor hermachtiging of voor substantiële uitbreiding van slachthuizen kan wel uit de adviezen blijken dat de hinder als te groot wordt ingeschat, wat desgevallend resulteert in een weigeringsbeslissing waardoor wel een onrechtstreekse sturing in de richting van herlocalisatie gebeurt. In de praktijk betekent dit echter meestal dat een bedrijf genoodzaakt is zijn activiteiten stop te zetten.

Wat het slachthuis van Ruiselede betreft, heb ik daarnet nog even naar mijn dossierhouder gebeld

Dua

omdat ik me het betreffende dossier niet meer zo goed kon herinneren. Het betreft dus een dossier van een slachthuis waarvan de kantoren in woongebied gelegen zijn, terwijl de echte slachtafactiviteiten in agrarisch gebied worden uitgevoerd. Dit maakte het niet eenvoudig om dienaangaande een beslissing te nemen.

Na lange discussies werd uiteindelijk beslist om een verlenging van de milieuvergunning te verlenen waaraan evenwel een hele reeks voorwaarden werd gekoppeld. Zoals u zelf hebt gezegd, ging het om een hernieuwde uitspraak na vernietiging van de eerste uitspraak in beroep van een besluit van 1998. Op 6 februari 2001 werd een verzoekschrift tot schorsing bij de Raad van State ingediend. Met zijn arrest van 29 mei 2002, en dus niet van 14 februari 2002, heeft de Raad van State de schorsing bevolen van de tenuitvoerlegging van het ministerieel besluit van 21 oktober 2000.

Zoals gebruikelijk wordt ook in deze zaak de uitspraak van de Raad van State ten gronde afge wacht. Indien zoals u zelf stelt – met quasi zekerheid – een vernietigingsbesluit volgt, zal ik over dit dossier een nieuwe uitspraak doen. U zult begrijpen dat ik in afwachting hiervan geen standpunt kan innemen. Dit neemt niet weg dat aan de toezichhoudende overheid, in dit geval de Vlaamse milieu-inspectie, gevraagd wordt de nodige controles en inspecties te doen. Die milieu-inspectie zal uiteraard optreden indien blijkt dat daar een buitensporige milieuhinder ontstaat.

De slachthuissector is een moeilijke sector, gezien de historische context ervan. Uiteraard moeten door de overheid maatregelen worden getroffen indien de hinder onaanvaardbaar is voor de omwonenden. Desgevallend moet een milieuvergunning – of een verlenging ervan – worden geweigerd. Het zal niet de eerste keer zijn dat dit gebeurt.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mevrouw de minister, uit uw antwoord leid ik af dat er in de periode 1996-2002 toch een en ander gebeurd is. Er zijn inderdaad nogal wat slachthuizen gesloten.

Er werd hier gezegd dat de slachthuizen omwille van Europese reglementeringen tot zware investeringen werden verplicht, wat ik absoluut niet ontken. Zo was men verplicht aanzienlijk te investeren in bijvoorbeeld waterzuiveringsinstallaties. Ruise-

lede heeft echter veeleer geïnvesteerd in uitbreiding van het slachthuis, tegen alle mogelijke regelgevingen in. Eerst was er het slachthuis, en later is er een vleesversnijderij bijgekomen, gelegen op ongeveer 150 meter. Het bedrijf heeft zodanig uitgebreid dat er nu nog slechts 50 à 60 meter afstand is van de woonhuizen.

Mevrouw de minister, ik heb de situatie herhaaldelijk ter plaatse bekeken en zelf kunnen ervaren. Ik zou ook u willen uitnodigen om zelf mee te maken wat die mensen van 's morgens tot 's avonds moeten meemaken.

Onder druk van de overheid werd wel wat geïnvesteerd in waterzuiveringsinstallaties, maar toch waren de investeringen eerst en vooral gericht op zaken die totaal in strijd zijn met de wetgeving, in de hoop dat de tijd dit zou toedekken. Nu wordt met dat BPA gezwaaid. Als daarbij dezelfde weg wordt opgegaan als in Bavegem, zal dit alles wel worden geregulariseerd met alle gevolgen van dien.

Hier werd het argument van de tewerkstelling aangehaald, een argument dat mij keer op keer wordt voorgeschoteld. Mij wordt vaak gezegd dat ik beter zou zwijgen omdat ik de tewerkstelling van een vijftigtal mensen in het gedrang zou brengen. Ik doe echter niets anders dan deze zaak aanklagen. Wie zal uiteindelijk verantwoordelijk zijn als het bedrijf wordt gesloten ? Ik niet, maar wel de eigenaar. (*Rumoer*)

Slachtoffer ? Ik ken de familie die eigenaar is maar al te goed. Het zijn niet bepaald sukkelaars ! Ik wil enkel zeggen dat men niet mij, maar de werkgever verantwoordelijk zal moeten stellen. Hadden zij tien jaar geleden beslist om op een andere plaats te investeren, dan hadden we al die problemen niet gekend.

De rol die het gemeentebestuur van Ruiselede hierin speelt, is bijzonder kwalijk te noemen. Net zoals in Bavegem is er een collusie tussen het gemeentebestuur en de eigenaars van het slachthuis. Ook dat wou ik even beklemtonen, hoewel de minister dit maar al te goed weet.

Met de vleesindustrie is immers heel wat geld gemaakt.

De voorzitter : Dit is niet de bevoegdheid van deze minister, want we hebben het hier over de milieuvergunning. Indien er andere zaken niet door de

Voorzitter

beugel kunnen, moeten die maar bij het gemeentebestuur van Ruiselede worden aangeklaagd.

De heer Patrick Hostekint : De socialisten zijn niet in dat gemeentebestuur vertegenwoordigd, de groenen evenmin.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het bouwen op vervuilde gronden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van den Eynde tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over het bouwen op vervuilde gronden.

Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het is niet de eerste maal dat het bedrijf Umicore in deze commissie ter sprake komt. We hebben reeds meermaals gesproken over de bodem- en luchtverontreiniging in de wijk Moretusburg. Op nauwelijks 200 meter van Umicore in Hoboken – dus in voornoemde wijk – zou er binnenkort een nieuwe woonwijk worden gebouwd, met 50 wooneenheden.

Het advies dat hiervoor door het Antwerpse schepencollege moest worden gegeven bevatte een heel vreemd onderdeel. Het schepencollege wees er immers op dat het niet mogelijk was de bouw te weigeren omwille van gezondheidsredenen. Mevrouw de minister, ik vond dit een heel vreemde opmerking, want ik had vernomen dat u plannen heeft om de wijk Moretusburg volledig te saneren tegen 2004. Deze wijk kampt al langer met problemen, vooral dan met loodvervuiling en cadmiumvervuiling. De sanering zou worden uitgevoerd door Umicore.

Vooraf zou een bodemonderzoek moeten plaatsvinden, waarbij vooral de concentratie van de zware metalen in de bodem moet worden onderzocht. Indien deze vervuiling kan worden weggevoerd, dan vinden we het alleen maar positief dat zich nieuwe woonwijken kunnen ontwikkelen. Toch heb ik enkele vragen bij de wenselijkheid van

een nieuwe woonwijk in de omgeving van fabrieken die een kwalijke reputatie hebben inzake vervuiling.

Mevrouw de minister, klopt het dat er geen negatief advies kan worden uitgebracht omwille van gezondheidsredenen ? Bestaat er een gevaar voor de volksgezondheid, zoals in het advies van het schepencollege is gesuggereerd ? De socialehuisvestingsmaatschappij zal de woningen enkel verhuren aan gezinnen met kinderen boven 12 jaar. Kan dat ? Zaait men op die manier geen onrust over de kwaliteit van de omgeving ? Zal dat er niet toe leiden dat de terreinen niet efficiënt worden gesaneerd vermits men beperkingen oplegt bij de toekenning of het verhuren van de woningen ? Kan Umicore zelf beslissen op welke manier er wordt gesaneerd ? Heeft de minister een actieplan om vervuilde gronden te saneren, zodat zij opnieuw als bouwgrond in aanmerking kunnen komen ? Zo ja, geldt dat actieplan voor geheel Vlaanderen, of enkel voor Hoboken ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, collega's, hoe eigenaardig het ook klinkt : in toepassing van het decreet inzake ruimtelijke ordening is het niet de gewoonte om bouwprojecten te weigeren op basis van gezondheidsredenen. Een weigering steunt vooral op onverenigbaarheidsargumenten, zoals de onverenigbaarheid met het gewestplan. Ik denk dan vooral aan bouwprojecten in een gebied dat niet als woonzone is ingekleurd. Indien een bouwvergunning voor een woning in een gebied dat is ingekleurd als woonzone wordt geweigerd, is er sprake van planschade. Dan moet de waardevermindering van de grond worden vergoed.

Op basis van het bodemattest dat in uitvoering van het bodemsaneringsdecreet moet worden afgeleverd bij overdracht van gronden, en waarin voor het betreffend perceel wordt vermeld of er sprake is van ernstige bodemverontreiniging, is het evenmin mogelijk om de bouwvergunning te weigeren. Een weigering kan wel, maar dan moet men planschade betalen. Misschien moet dit probleem eens bij de minister van Ruimtelijke Ordening worden aangekaart.

Omwille van de eventuele negatieve gevolgen voor de volksgezondheid en het voorzorgsprincipe, is een nieuw woonblok op 200 meter van de bedrijfsmuren mijns inziens niet wenselijk. Ik kom daar nog op terug. Als minister van Leefmilieu en Landbouw ligt het echter niet in mijn bevoegdheid om de bouwvergunning te weigeren.

Dua

Het gevaar voor de volksgezondheid in de wijk Moretusburg, die naast de bedrijfsmuren ligt, is al lang gekend. Kinderen zijn het meest onderhevig aan de gevolgen van de bodemverontreiniging. Om verschillende redenen is er in het verleden voor geselecteerd om zowel de bewoning in de wijk Moretusburg als de industriële activiteiten te laten bestaan. Vandaag concentreert men zich op de sanering van emissiepunten binnen het bedrijf, de bodemsanering rond het bedrijf en het informeren van de bevolking.

De socialehuisvestingsmaatschappij houdt deze strategie aan op basis van onderzoek in het verleden. Dat wees uit dat de verontreiniging van lood vooral gezondheidsproblemen veroorzaakt bij kinderen. De Vlaamse Huisvestingsmaatschappij zegt dat het mogelijk is om de bewoning enkel toe te staan aan gezinnen met kinderen boven de 12 jaar als er gegronde redenen zijn en als dit wordt opgenomen in het intern toewijzingsreglement dat wordt goedgekeurd door de administratie.

Ik weet niet of die wijziging al is goedgekeurd. In de praktijk lijkt deze strategie niet haalbaar, want men kan niet verhinderen dat er toch kinderen op bezoek komen of er lange tijd verblijven. Die aanpak is trouwens niet wenselijk, want op die manier zou men nieuwkomers het signaal geven dat er voor bewoners boven de 12 jaar geen probleem is, en dat strookt niet met het voorzorgsprincipe. In dat onderzoek is er trouwens geen rekening gehouden met de eventuele risico's die verbonden zijn aan andere aanwezige pollutanten.

U had het over onrust die kan worden gezaaid. Via informatiecampagnes worden de bewoners van voornamelijk de wijk Moretusburg, maar ook van de verder afgelegen gebieden, geïnformeerd door de milieudienst van de stad Antwerpen, de Gezondheidsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap, het Provinciaal Instituut voor Hygiëne, en het zopas door mijn collega en mezelf opgerichte steunpunt Milieu en Gezondheid. U vindt hierover meer informatie op de website 'http://www.milieu-en-gezondheid.be', waar onder de hoofding 'Publicaties' het rapport 'Onrust in Moretusburg, risicocommunicatie met de bevolking naast de fabriek' terug is te vinden. Of ook nieuwkomers systematisch worden geïnformeerd, is mij niet bekend. In elk geval is dat wenselijk. Dat mededelingen over de beperkingen van de woonomgeving onrust kunnen veroorzaken bij nieuwkomers, mag ons niet weerhouden van de verspreiding van informatie over de gezondheidsrisico's en de beperking ervan.

Voor de volledigheid voeg ik eraan toe dat ook de OVAM een permanent telefoonnummer vrijhoudt voor de bewoners van de Moretuswijk. Zo kunnen zij informatie bekomen over de saneringsprojecten die zijn gepland voor 2004.

De sanering van de gronden van de Moretusburg wordt bepaald in het nog op te stellen bodemsaneringsproject. De bodemsanering moet erop gericht zijn de achtergrondwaarden voor de bodemkwaliteit te realiseren. Als het door de kenmerken van de bodemverontreiniging of van de verontreinigde gronden niet mogelijk is de achtergrondwaarden voor de bodemkwaliteit te realiseren met technisch haalbare maatregelen die geen onredelijk hoge kosten meebrengen, moet de bodemsanering ten minste een betere bodemkwaliteit dan bepaald door de bodemsaneringsnormen bewerkstelligen. Als ook dat niet mogelijk is, moet worden vermeden dat de bodemkwaliteit een ernstige bedreiging vormt. Een onderzoek moet dan uitwijzen of een volledige sanering moet gebeuren, dan wel of voorzorgsmaatregelen moeten worden genomen. Indien het in extreme gevallen niet mogelijk is de voorgescreven bodemkwaliteit te verwezenlijken met technisch haalbare maatregelen die geen onredelijk hoge kosten meebrengen, dan worden zondig gebruiksbeperkingen of andere voorzorgsmaatregelen opgelegd.

Umicore moet een bodemsaneringsproject voor de wijk Moretusburg aan de OVAM overmaken. Dit project moet worden opgesteld en uitgevoerd onder leiding van een onafhankelijk bodemsaneringsdeskundige. Nadat de nodige adviezen zijn ingewonnen en alle partijen zijn aanschreven, zal de OVAM in het conformiteitsattest de voorwaarden bepalen van de bodemsaneringswerken.

De sanering van verontreinigde gronden is geregeld in het decreet van 22 februari 1995 over de bodemsanering en in het uitvoeringsbesluit, het Vlaams reglement betreffende de bodemsanering of Vlarebo. In het decreet is bepaald dat bij de sanering van de gronden rekening moet worden gehouden met de nabestemming die aan de gesaneerde gronden wordt gegeven en de overeenstemming hiervan met de bindende stedenbouwkundige voorschriften.

Daarnaast zijn er de strategische projecten 'brownfields', 'woonzones' en 'ambtshalve versnelling' waarbij het gebruik van gesaneerde gronden, eventueel in overeenstemming met een nieuwe bestemming, wordt ondersteund. Zo kunnen in het kader van het project 'brownfields' onderbenutte, verontreinigde terreinen onder welbepaalde voorwaar-

Dua

den opnieuw worden gebruikt als bouwgronden. Met het project 'woonzones' wordt de sanering van verontreinigde woonwijken aangepakt. Dat is een van onze prioriteiten. In het Zomerakkoord is overigens expliciet bepaald dat woongebieden of gebieden die in aanmerking komen als woonzone, en dan in de eerste plaats in de steden Antwerpen en Gent, bij voorrang zullen worden aangepakt.

De voorzitter : Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb toch een bedenking in verband met die socialehuisvestingsmaatschappij. U hebt het over een goede informatiecampagne voor de buurtbewoners of toch in ieder geval voor de mensen die er komen wonen. Dat is inderdaad heel belangrijk, maar die huurders zijn toch meestal mensen die blij zijn dat ze eindelijk een woning ter beschikking gesteld krijgen van een socialehuisvestingsmaatschappij. Een beslissing nemen of ze er wel of niet zullen wonen, is in deze zaak nogal moeilijk, aangezien het over sociale woningen gaat.

Wat u zegt over die brownfieldontwikkeling vind ik een heel goede zaak. Ik vind echter toch dat we

een zeker onderscheid moeten maken : omgevingen waar er bedrijven zijn die nog een bezwaarlijke reputatie kennen, zoals in Hoboken, waar dus nog vervuiling is of blijft, tegenover gebieden waar geen bedrijven meer zijn met vervuilende activiteiten. Mijns inziens moeten we daarin toch een duidelijk onderscheid maken.

Ik zal ook verder minister Van Mechelen ondervragen over de wenselijkheid van het bouwen in zulke buurten. Ik dank u nogmaals voor uw antwoord.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Wat Umicore betreft, is onze eerste prioriteit de emissiepunten ter plaatse proberen te saneren. Er is dan de hele discussie over de vraag of er al dan niet nog blijvende verontreiniging is, onder meer door het opwaaien van stof. Op dat vlak hebt u dus volledig gelijk. We gaan niet saneren in een zone waarvan we weten dat er nog continu vervuiling is. Dat is uiteraard de eerste vereiste.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.14 uur.*
